

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus V. De dismembratione beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

tum est, in quibusdam ea potestas illorum per Concilium restricta sit; primo enim ex dict. num. 952. interdictum est illis unio beneficiorum, quæ sunt diversarum Diocesium; etiam ex ratione augendi cultûs divini; 2. ex n. 958. unio parochialium Ecclesiarum facta monasteriis, Abbatibus, Dignitatibus, præbendis Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatae, aut aliis beneficiis simplicibus; quod tamen intellige juxta limitationem citat. num. 958. appositam &c. 3. unio beneficii liberi cum patronato ex num. 960.

ARTICULUS V.

De dismembratione beneficiorum.

963. **D**ismembratio beneficiorum proprie significat diminutionem beneficii, quoad fructus, servatam tamen beneficii unitatem, quæ tollitur per sectionem; seu divisionem ejus. Unde Garcia de benefic. part. 3. cap. 3. à num. 1. dismembrationem, ait, fieri, cum alicujus beneficii fructus, seu redditus ab ipso beneficio separantur, ut alteri applicentur, beneficio v. gr. tenui, aut loco pio in subsidium decentis sustentationis, hanc dismembrationem fieri posse à summo Pontifice ex justa causa, constat ex dict. arg. c. 2. de præbend. in 6.

964. Quæstio est de aliis Ecclesiæ Prælati, Papæ inferioribus; de hoc extat c. Avaritia. 10. de præbend. ubi Alexander III. scribens ad Canonicos Regulares, & Monachos Eboracenses, intelleximus, inquit, quod in Ecclesiis vestris (de quibus certas pensiones consuevistis percipere) portiones, vel antiquos redditus minorastis, quos nonnulli Clerici Ecclesiarum ipsarum olim habuisse noscuntur, unde, quoniam hoc ex radice avaritiæ, & cupiditatis procedit, quam debetis modis omnibus evitare, mandamus, si quas portiones, vel antiquos redditus Clericorum, sine consensu Archiepiscopi vestri, minuere, vel parças dividere præsumpsistis, ad integritatem pristinam revocetis. Ex hoc textu colligitur dismembrationem non esse illis absolute prohibitam; sed solum, sine consensu ordinarii, & cum talis diminutio portionum sapiat avaritiam. Videtur

autem hic non agi de onere pensionum (quæ cum pensionario extinguuntur) sed portionum, quæ constitutæ sunt aliis beneficiis, & locis piis, quæ non intereunt; patet ex textu, ibi: portiones, vel antiquos redditus minorastis; de portionibus porrò vide dicta à num. 259. & 262. Hoc autem videtur non solum de Regularibus accipiendum, sed etiam aliis Ecclesiasticis, non regularibus, ubi eadem ratio avaritiæ præsumptæ, aut prætermisio consensûs superioris non intervenit in diminutione reddituum annuorum beneficii, vel portionum.

Extat præterea decretum Tridentini Sess. 25. de reformat. cap. 16. ubi Concilium sic loquitur: statuit præterea sancta Synodus, ut Ecclesiastica beneficia Secularia, quocunque nomine appellantur, quæ curam animarum ex primæva eorum institutione, aut aliter, quomodocunque retinent, illa deinceps in simplex beneficium, etiam assignatâ Vicario perpetuo congruâ portione, non convertantur, non obstantibus, quibuscunque gratiis, quæ suum plenarium effectum non sunt consecutæ; in iis verò, in quibus contra eorum institutionem, seu fundationem cura animarum in Vicarium perpetuum translata est (etiam si in hoc statu, ab immemorabili tempore reperiantur,) si congrua portio fructuum Vicario (quocunque nomine is appelletur) non fuerit assignata, ea quamprimum, & ad minus intra annum à fine præsentis Concilii, arbitrio ordinarii juxta formam decreti sub felicitis recordationis Paulo III. assignetur. Nam ex hoc deducitur, Ecclesiastica beneficia Secularia non posse, quæ curam animarum, aut aliter quomodocunque retinent, in beneficia simplicia converti; sic Garcia de benefic. part. 12. cap. 9. num. 87. Zerola in praxi Episc. part. 1. vide unio. §. 3. etiam tantum quoad partem fructuum, teste Pyrro Corrado in praxi benefic. lib. 3. cap. 2. num. 12. & quoniam dismembrare, seu partem fructuum beneficiorum Secularium, (quomodocunque curata sint) applicare beneficio simplici, videtur idem, ac eorum fructus in beneficium simplex convertere; sicut hoc, sic

hic & illud censendum est Episcopis interdicitum esse ex citatione Decreto Tridentini.

966 Quæstio est, an Episcopus beneficio simplici possit applicare fructus ex Oratoriis, vel Capellis, Ecclesiæ curatæ unitis, saltem si hæc propterea non egeant? *Re.* quod non; quia sic fructus Ecclesiæ curatæ converterentur in beneficium simplex, quod interdicitum est relato Decreto Tridentini; sic Barbosa in citat. cap. 16. Concilii num. 4. pro eadem opinione referens Garciam, Riccium, & alios, ex Decisione seu Congregatione. Not. autem i. etsi c. *avaritia* 10. hoc tempore interdicitur, ejusmodi diminutionem portionum, factam ab inferioribus Episcopo sine consensu ejus: Decretum tamen Concilii loquatur absolute, ac indefinite, sic, ut nec Episcopi hoc possint, quo fructus à beneficio separati cederent in conversionem beneficii simplicis. Not. præterea, ut in casu, quo dismembratio beneficii licita est, hæc legitime fiat, requiri justam causam; talis censetur i. si aliàs sit periculum animarum; ut si propter Ecclesiæ distantiam, & viarum difficultates, Parochiani certo tempore (verb. gr. hycmali) sine magna illam difficultate adire non possint, Salvis tantum redditibus alteri Ecclesiæ decenter necessariis, de quo c. *ad audientiam* 3. de Eccles. ædificand. Alteram consent, si in Ecclesia Parochiali abundante Episcopus Parocho constituit adiutorem, assignatâ illi portione de fructibus beneficii; sic Patormitanus in c. *Conquerente*, de Cleric. non resid. à num. 1.

967 Not. 2. dismembrationem beneficiorum fieri posse, vel ad instantiam ipsius Beneficiarii; vel ex officio ab ipso Episcopo: in primo casu non requiritur, nisi causa justa, & Consensus Episcopi, quando Ecclesia dismembranda non est Collegiata, vel Conventualis: Secus enim etiam requiritur consensus Capituli, vel Collegii ex dict. supr. in 3. autem casu debere intervenire simul istum consensum, ex cap. 1. de reb. Eccles. non alienand.

968 Not. 3. dubitari, an in eo casu in Tom. III.

tervenire debeat consensus Rectoris Ecclesiæ, cum ejus dismembratio fit ipsâ non vacante? *Resp.* quamvis hoc non pertineat ad dismembrationem, tanquam solennitas substantialis, ut colligitur ex citat. cap. 1. de reb. Eccles. non alienand in 6. & Trident. Sess. 25. de Reform. cap. 4. Quando cæteroque dismembratio, quoad reliqua legitima est; audiendum tamen, in quantum ejus interest, habere decentem sustentationem, quæ fortè diminui posset factâ dismembratione.

Dixi: Ecclesiâ non vacante; nam 969 si eâ vacante dismembratio faciendâ esset, constitui deberet Ecclesiæ Curator, seu defensor, similiter audiendus super præjudicio, quamvis, si hoc prætermisissimum foret, dismembratio propterea non irrita foret ex dict. cap. 2. de reb. Eccles. non alienand. in 6. ibi: *Si una Ecclesia alteri Ecclesiæ, seu dignitati alicui, vel præbende, per Episcopum, suo consentiente Capitulo, uniat, aut religioso loco tenetur, ex eo, quod Rector ipsius ad hoc vocatus, vel, si vacabat, defensor ei super hoc datus non extitit: nequaquam id poterit impugnari.*

ARTICULUS VI.

De divisione beneficiorum.

970 **D**ivisio fit tollendo unitatem beneficii, ex uno scilicet faciendo duo; quæstio igitur in præsens est, an Ordinarii locorum licite faciant ejusmodi beneficiorum divisiones? quæstio hæc proposita fuit in Concilio Turonensi, ut habetur cap. *Majoribus* 8. de præbend. & dignitat. ad quam responderunt Patres: *Majoribus Ecclesiæ beneficiis in sua integritate manentibus, indecorum nimis videtur, ut minorum Clericorum præbende patiuntur Sectionem; idcirco, ut sicut in magnis, ita quoque in minimis membris suis firmatam Ecclesia habeat unitatem, divisionem præbendarum, aut dignitatum permutationem fieri prohibemus.* Vide num. 977.

971 Duo sunt, quæ ex hoc textu deducuntur, tanquam prohibita i. est *permutatio dignitatum*; de quo aliàs suo loco; alterum, *sectio*, seu *divisio* Ff 2. præ-